

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного
університету кораблебудування імені
адмірала Макарова

Протокол № 3 від 29.03.2024

Голова Олександр ДУБОВИЙ

ПОЛОЖЕННЯ
про вибіркові дисципліни у
Національному університеті кораблебудування
імені адмірала Макарова

Введено в дію наказом ректора
№ 60 від 08.04.2024 р.

Ректор Свген ТРУШЛЯКОВ

Миколаїв 2024

ЗМІСТ

<u>1. Загальні положення</u>	4
<u>2. Організаційно-методичне забезпечення вибору навчальних дисциплін</u>	5
<u>3. Процедура здійснення вибору навчальних дисциплін</u>	8
<u>4. Процедура перезарахування кредитів</u>	10
<u>5. Прикінцеві положення</u>	10
<u>Додатки</u>	12

Обговорено та схвалено на засіданні навчально-методичної ради НУК (протокол № 2 від 27.03.2024 року) Положення про вибіркові дисципліни у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова.

Укладачі: А.В. Лабарткава, В.В. Савочкіна.

Миколаїв: Навчальний відділ НУК, 2024 р.

Положення про вибіркові дисципліни у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова / За ред. А.В.Лабарткава, В.В.Савочкіна – Миколаїв, НУК, 2024. – 15 с.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про вибіркові дисципліни у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова (далі – Положення) регламентує порядок забезпечення здобувачам вищої освіти права вільного вибору навчальних дисциплін відповідно до п/п 15 та 21 ч.1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 року та Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова.

1.2. Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем вищої освіти у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

1.3. Здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного інституту (факультету).

1.4. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти (далі – вибіркові дисципліни) – це дисципліни які пропонуються закладом вищої освіти для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних вимог особи для власного особистісного та професійного розвитку, потреб суспільства та держави, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних особливостей тощо.

1.5. Вибіркові навчальні дисципліни надають можливість здобувачу:

- побудувати індивідуальну траєкторію навчання;
- ознайомитися з сучасним рівнем наукових досліджень у відповідній галузі знань;
- поглибити професійну підготовку в межах обраної спеціальності та освітньої програми;
- здобути додаткові результати навчання.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Університетський перелік вибіркових дисциплін представлений у вигляді каталогів:

- каталог вибіркових курсів для першого бакалаврського рівня (далі – Каталог) (*Додаток 1*);
- каталог вибіркових курсів для другого магістерського рівня (*Додаток 2*);
- каталог вибіркових навчальних дисциплін для третього освітньо-наукового рівня вищої освіти ступеня доктора філософії (*Додаток 3*).

2.2. Формування каталогів має відповідати принципам альтернативності, змагальності та студентоцентризму (дисципліни можуть вважатися вибірковими лише якщо вони є такими з точки зору здобувача вищої освіти).

2.3. До каталогу можуть бути внесені тільки навчальні дисципліни, що мають повне інформаційне та методичне забезпечення, необхідне для її засвоєння.

2.4. Каталог вибіркових курсів першого бакалаврського рівня складається зі списків дисциплін:

- Вибірковий курс загальнотехнічного спрямування (2 семестр);
- Вибірковий курс 1 (2 семестр);
- Вибірковий курс 2 (3 семестр);
- Вибірковий курс 3 (3 семестр);
- Вибірковий курс соціально-гуманітарного спрямування (4 семестр);
- Вибірковий курс 4 (4 семестр);
- Вибірковий курс економічного спрямування (5 семестр);
- Вибірковий курс 5 (5 семестр);
- Вибірковий курс 6 (6 семестр);
- Вибірковий курс 7 (6 семестр);
- Вибірковий курс 8 (7 семестр);
- Вибірковий курс 9 (8 семестр);

Для спеціальності 271 Морський та внутрішній водний транспорт:

- Вибірковий курс 1 (3 семестр);
- Вибірковий курс 2 (3 семестр);
- Вибірковий курс 3 (4 семестр);
- Вибірковий курс 4 (4 семестр);
- Вибірковий курс 5 (6 семестр);
- Вибірковий курс 6 (6 семестр);
- Вибірковий курс 7 (7 семестр);
- Вибірковий курс 8 (7 семестр);
- Вибірковий курс 9 (7 семестр);
- Вибірковий курс 10 (7 семестр);
- Вибірковий курс 11 (7 семестр);
- Вибірковий курс 12 (7 семестр);

З кожного списку обирається одна дисципліна.

2.5. Каталог вибіркових курсів другого магістерського рівня складається зі списків дисциплін:

- Вибірковий курс соціально-гуманітарного спрямування (1 семестр);
- Вибірковий курс 1 (1 семестр);
- Вибірковий курс 2 (2 семестр);
- Вибірковий курс 3 (2 семестр);
- Вибірковий курс 4 (2 семестр);

З кожного списку обирається одна дисципліна.

2.6. Каталог вибіркових курсів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти ступеня доктора філософії:

- Вибірковий курс 1 (3 семестр);
- Вибірковий курс 2 (3 семестр);
- Вибірковий курс 3 (4 семестр);
- Вибірковий курс 4 (4 семестр);

Кількість дисциплін у списку обирається згідно навчального плану.

2.7. Навчальні дисципліни в каталогах презентуються анотаціями, в яких подається основна інформація про зміст дисципліни та викладача, які пропонують їх для вивчення.

2.8. Обсяг вибіркового курсу складає:

- Для здобувачів першого та початкового (короткого циклу) рівня вищої освіти, кожний вибіркового курсу – 5 кредитів, загальна кількість годин – 150 годин, загальна кількість аудиторних годин – 60 годин (з них: лекцій – 30 годин, практичних занять – 30 годин), форма контролю – залік. вибіркового курсу Плавальна практика – пропонується 30 кредитів у 7-му семестрі, Виробнича практика I та Виробнича практика II – 10 кредитів у 4 та 6 семестрах.
- Для здобувачів другого рівня вищої освіти, вибіркового курсу соціально-гуманітарного спрямування – 4 кредитів, загальна кількість годин – 120 годин, загальна кількість аудиторних годин – 60 годин (з них: лекцій – 30 годин, практичних занять – 15 годин), форма контролю – залік, вибіркового курсу 1 – 4 – 5 кредитів, загальна кількість годин – 150 годин, загальна кількість аудиторних годин – 60 годин (з них: лекцій – 30 годин, практичних занять – 30 годин), форма контролю – залік.
- Для здобувачів третього освітнього-наукового рівня вищої освіти ступеня доктора філософії, кожний вибіркового курсу – 5 кредитів, загальна кількість годин – 150 годин, загальна кількість аудиторних годин – 60 годин (з них: лекцій – 30 годин, практичних занять – 30 годин), форма контролю – залік.

2.9. Окрім вибору навчальних дисциплін в межах вибіркового складової відповідного навчального плану, здобувач може формувати свою індивідуальну освітню траєкторію в межах нормативної складової шляхом:

- обрання іноземної мови (англійська, німецька, французька) та рівня її вивчення;
- обрання місця проходження практики;
- обрання теми кваліфікаційної роботи та наукового керівника.

2.10 Здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 271, які мають бажання скористатися професійним правом отримати звання осіб командного складу та обіймати відповідні посади на морських суднах, можуть обрати, як вибіркочу компоненту освітнього процесу виробничу практику I об'ємом 10 кредитів та виробничу практику II об'ємом 10 кредитів (4 та 6 семестри) та плавальну практику об'ємом 30 кредитів (7 семестр). Якщо у здобувача освіти вже є відповідні робочі документи або з іншої причини він не має бажання проходити практику, студент обирає вибіркочі курси з Каталогу, які відповідають певному семестру у відповідній кількості кредитів.

2.11. Викладання дисциплін вільного вибору студентів можуть здійснювати всі викладачі університету за умови наявності відповідного навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності кафедри оперативно задовольнити потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання.

2.12. Викладачі, які мають бажання запропонувати курс вільного вибору студентів з *Додатку 1-3* надають заяву (*шляхом заповнення google-форми*).

2.13. Перелік вибіркочих дисциплін, який оновлюється щорічно, оприлюднюється на офіційному сайті університету www.nuos.edu.ua.

2.14. Додатки 1–3 відокремлені структурні підрозділи Університету розглядають та затверджують самостійно.

3. ПРОЦЕДУРА ЗДІЙСНЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Мінімальна кількість здобувачів вищої освіти у збірній групі для вивчення вибіркочих навчальних дисциплін:

- із каталогу вибіркочих курсів першого (БАКАЛАВРСЬКОГО) рівня вищої освіти - не менше 20 осіб;
- із каталогу вибіркочих курсів другого (МАГІСТЕРСЬКОГО) рівня вищої освіти - не менше 12 осіб;
- із каталогу вибіркочих курсів для третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії - не менше 6 осіб;

3.2. Максимальна чисельність студентів для вивчення вибірових дисциплін становить 120 осіб – для початкового та першого рівнів вищої освіти, 100 осіб – для другого рівня вищої освіти та 50 осіб – для третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії.

3.3. Для здобувачів початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти вибірові дисципліни освітньої програми становлять **не менше 30 кредитів**. Для здобувачів першого рівня вищої освіти (бакалавра) вибірові дисципліни освітньої програми становить **не менш 60 кредитів**. Для здобувачів другого рівня вищої освіти (магістра) **не менш 23 кредитів**. Для третього освітньо-наукового рівня вищої освіти ступеня доктора філософії **не менш як 25 відсотків** загальної кількості кредитів ЄКТС ОНП.

3.4. Процедура обрання вибірових курсів:

- Студенти першого року навчання першого (бакалаврського) рівня) (як на базі ПЗСО, так і за скороченим терміном навчання), а також студенти першого року навчання другого (магістерського) рівня) та початкового рівня вищої освіти реєструються на вибірові дисципліни на окремому листі реєстрації (**додаток 5**) протягом першого **тижня** від початку навчального процесу на поточний навчальний рік.
- Студенти інших курсів, та здобувачі третього освітньо-наукового рівня вищої освіти здійснюють вибір навчальних дисциплін на наступний навчальний рік до **15 лютого** поточного навчального року, та здають у деканат (або аспірантуру) лист реєстрації (**додаток 5**).

3.5. Дирекція інституту (деканат факультету):

- для першого року навчання протягом трьох днів, після обрання студентами вибірових курсів, складає список студентів для вивчення вибірової дисципліни на поточний навчальний рік (Додаток 6) та передає інформацію до навчального відділу;

- для інших курсів навчання до 01 березня поточного навчального року складає список вибіркового навчальних дисциплін на наступний навчальний рік (додаток б) та передає інформацію до навчального відділу.

3.6. Навчальний відділ формує остаточну інформацію для розрахунку навчального навантаження науково-педагогічних працівників кафедр.

3.7. Здобувача, який знехтував своїм правом вибору вибіркового курсів у визначений термін, деканат навчально-наукового інституту (факультету) записує самостійно. У цьому випадку запис у листі реєстрації затверджується підписом відповідального працівника деканату та директора (декана) інституту (факультету).

3.8. Якщо здобувач з поважної причини не зміг обрати дисципліни вчасно, або виявив помилку щодо свого волевиявлення, він звертається до деканату із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін, надавши документи, які засвідчують поважність причин. Заява на зміну вибіркової дисципліни у сформованому індивідуальному навчальному плані має подаватися не пізніше ніж за **місяць** до початку семестру, в якому викладається ця дисципліна.

3.9. Не допускається зміна обраних дисциплін після початку навчального семестру, в якому вони викладаються

3.10. Якщо на дисципліну за вибором записалося менше студентів, ніж визначено у **п. 3.1** цього Положення, то ця дисципліна не викладається. Студенти, які записалися на цю дисципліну, зобов'язані протягом **трьох** днів вибрати іншу вибірково дисципліну. У разі необрання ними іншої дисципліни, деканат навчально-наукового інституту (факультету) такий запис здійснює самостійно.

3.11. Листи реєстрації на вибірково дисципліни зберігаються у деканаті навчально-наукового інституту (факультету) до закінчення навчання, після чого передаються до особової справи у відділ кадрів.

3.12. У випадку поновлення, переведення здобувача, допуску до занять після завершення академічної відпустки вибір дисциплін здійснюється

відповідно до навчального плану з переліку дисциплін за якими сформовано навчальні групи/потоки на поточний навчальний рік та з урахуванням діючого розкладу занять.

3.13. З метою забезпечення мобільності для вивчення вибіркового дисциплін в масштабах університету виділяється один-два дні на тиждень.

4. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ

4.1. У разі поновлення, переведення студента перезарахування вибіркового дисциплін проводиться директором інституту, деканом факультету.

4.2. Перезарахування кредитів проводиться відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання (трансфер кредитів) у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова».

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення про вибірково дисципліни у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова розглядає та затверджує Вчена рада Університету.

5.2. Зміни та доповнення до Положення про вибірково дисципліни у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова вносяться у порядку, передбаченому п. 5.1 цього Положення.

ДОДАТКИ

Додаток 1 – каталог вибіркових курсів для першого бакалаврського рівня, оформлено окремим документом.

Додаток 2 – каталог вибіркових курсів для другого магістерського рівня, оформлено окремим документом;

Додаток 3 – каталог вибіркових навчальних дисциплін для третього освітньо-наукового рівня вищої освіти ступеня доктора філософії, оформлено окремим документом.

1. Назва курсу
2. ПІБ, вчений ступінь, вчене звання.

Анотація курсу

Вивчає комунікативно-соціальні функції української мови; норми сучасної української літературної мови; специфіку функціональних стилів; оформлювання кадрово-контрактних та довідково-інформаційних документів українською мовою; синтаксичні аспекти професійного мовлення: труднощі узгодження присудка з підметом, складні випадки керування; способи творення та правопис фахових термінів; основи створення наукових текстів.

Курс зорієнтований на унормування української фахової мови, набуття навичок сприйняття, відтворення, редагування та перекладу стійких сполук, текстів наукового та офіційно-ділового стилів.

Директору інституту
(Декану факультету)

Лист реєстрації на вибіркові дисципліни

Студента _____ Академічна група _____
Навчально-науковий інститут (факультет) _____
Форма навчання _____ Навчальний рік _____
Спеціальність _____
Освітня програма _____

№ з/п	Назва вибіркової дисципліни	Семестр
1.		
2.		

У тому разі, якщо на обраний мною вибірковий курс записалося менш студентів ніж визначено у п. 3.1 цього Положення, зобов'язуюсь протягом трьох днів вибрати іншу вибіркову дисципліну.

У разі, якщо я не здійснив переобрання вибіркового курсу у визначений термін, погоджуюсь з тим, що деканат навчально-наукового інституту (факультету) здійснює запис самостійно.

Підпис
” ____ ” _____ 20__ р.

Список студентів з вибіркової дисципліни

Інститут (факультет) _____

Навчальний рік _____ Семестр _____

Назва курсу _____ Викладач _____

№	ПІБ	Номер групи
1.		
2.		
...		

Директор інституту (декан факультету) підпис (прізвище та ініціали)

Фахівець деканату підпис (прізвище та ініціали)
" ____ " _____ 20__ р.